

Osnovna škola Vladimira Pavlovića u Čapljini

Razred: VII.

Predmet: Hrvatski jezik

Nadnevak: 30. travnja 2020.

Nastavno područje: gramatika / jezik

Nastavna jedinica: Glagolski prilozi (II.dio)

Znamo da u hrvatskom jeziku postoje dva glagolska priloga: glagolski prilog sadašnji i prošli. Upoznali smo se s načinom njihove tvorbe, a sada ćemo se pozabaviti odnosom radnje izrečene glagolskim prilogom i one izrečene predikatom u rečenici.

P

Ana je hodala ulicom plačući.

je hodala – predikat

plačući – glagolski prilog sadašnji

Preoblikom glagolskog priloga dobit ćemo sljedeću rečenicu:

Ana je hodala ulicom i plakala.

Ana nije hodala pa tek onda plakala, nego je obje radnje vršila istodobno, u isto vrijeme.

Zaključak:

Glagolskim prilogom sadašnjim izriče se radnja koja se vrši istodobno s radnjom predikata.

P

Rekavši to, zašutio je.

zašutio je - predikat

rekavši – glagolski prilog prošli

Preoblikom glagolskog priloga dobit ćemo sljedeću rečenicu:

Kad je to rekao, zašutio je.

Najprije je morao nešto reći kako bi poslije toga mogao zašutjeti.

Zaključak:

Glagolskim prilogom prošlim izriče se radnja koja se vrši prije radnje predikata.

Sada ćemo obratiti pozornost na glagolske priloge i zarez, tj. njegovo stavljanje / nestavljanje.

(Nestavljanje je glagolska imenica. Zato se čestica „ne“ piše sastavljeno.)

S

Ante je šuteći pojeo večeru.

šuteći- glagolski prilog sadašnji

Subjekt (Ante) stoji u rečenici prije glagolskog priloga (šuteći). Zato se zarez ne stavlja.

S

Šuteći, Ante je pojeo večeru.

šuteći – glagolski prilog sadašnji

Šuteći, pojeo je večeru.

U prvoj rečenici subjekt (Ante) stoji iza glagolskog priloga. Zato se zarez stavlja.

U drugoj rečenici nema subjekta, ali znamo tko je (na osnovi glagola pojeo je – on, Ante) i da bi trebao biti iza glagolskog priloga.

Zaključak :

Ako glagolski prilog (svejedno prošli ili sadašnji) stoji u rečenici prije subjekta ili mjesta na kojem bi subjekt trebao stajati, iza glagolskog priloga stavlja se zarez.

(Prepisati u bilježnicu!)

OSNOVNA ŠKOLA VLADIMIRA PAVLOVIĆA